

403: Üç Emmeyle Süt Haramlığı Olur mu?

Tarık Ebu Abdullah

22 Mar, 2018

<https://ilimvecihat.com>

SORU

Selamun aleyküm hocam benim sorum şu bebeğim doğduğunda iki ay emzirdim sonra emmedi ve bi başka bacı doğum yapmıştı onun sütüyle 3 sefer doyurdum sonra mama verdim şuan bir yaşında çocuklarımız süt kardes oldular mi ve benim bu oğlumdan önce üç kızım daha var onlarda süt kardesler mi o bacının çocuklarıyla. Hayırlı günler hocam selâmetle....

CEVAP

Ve aleykumusselam ve rahmetullah. Hamd Allah'a mahsustur.

Muhterem bacım, haram kılan süt akrabalığın kaç emmeyle sabit olduğu ulema arasında ihtilaf konusudur. Bir emme ve fazlasıyla diyenler var, üç ve fazlasıyla diyenler var, beş ve fazlasıyla ve on ve fazlasıyla diyenler vardır. Bu muhtelif görüşleri savunanlar hepsi kendi görüşünü savunacak delillere sahiptirler. Ancak bu görüşlerin içinde racih olan beş emme ve fazlasıyla süt haramlığının sabit olmasıdır.

Bu görüşün delili İmam Muslim (*rahimehullah*)'ın Aişe (*radiyallahu anha*)'dan tahriç ettiği hadistir. Aişe (*radiyallahu anha*) şöyle demiştir:

كَانَ فِيمَا أَنْزَلَ مِنَ الْقُرْآنِ عَشْرُ رَضَعَاتٍ مَعْلُومَاتٍ يُحْرَمَنَّ. ثُمَّ نُسِخْنَ بِخُمْسِ مَعْلُومَاتٍ فَتَوَفَّى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَهَنَّ فِيمَا يُقْرَأُ مِنَ الْقُرْآنِ

“Kuran’da nazil olanların arasında on malum emmenin haram kılması vardı. Sonra on malum emme beş malum emmeyle nesih olundu. Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) vefat etti ve (beş malum emme) hala Kuran’dan kırat edilenlerin arasındaydı.”

Malum (*bilinen*) emmeden maksud emilen sütün çocuğun midesine indiği bilinmesidir. Dolayısıyla ulema çocuğun doyup memeyi kendisi bırakmasını bir emme olarak addetmiştir.

Ebu Zekeriyya en-Nevevi (*rahimehullah*) şöyle diyor: “On emmenin beş emmeyle nesih edilmesi çok geç nazil oldu. O kadar ki Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) vefat etti ve bazıları, kendilerine nesih olunmuş olması henüz ulaşmadığından ötürü hala beş emmeyi Kuran olarak tilavet ediyorlardı. Sonra kendilerine (tilavetin) nesih edildiği ulaştığında onu tilavet etmeyi bıraktılar ve tilavet edilmeyeceği hususunda icma ettiler. Nesih üç türdür: Birincisi, hükmün ve tilavetin nesih edilmesi. Mesela on emme de olduğu gibi. İkincisi, tilavetin nesih edilmesi ama hükmün baki kalması.

Mesela beş emme de veya “Şeyh ve seyha zina ettiklerinde onları recm edin” de olduğu gibi. Ve üçüncüsü, hükmün nesih edilmesi ama tilavetin baki kalması. Ekser olan budur.” (Şerhu’n-Nevevi ala Sahihi Muslim, 5/183)

Binaen aleyh süt haramlığını sağlayan emme adedi evvela on bilinen emme idi. Sonra on emme beş emmeyle nesih edilmiştir. Ve sonra beş emme hükmünü beyan eden ayeti kerimenin tilaveti de nesih edilmiştir. Lakin hükmü nesih edilmemiştir. Tilavetin nesih edilişi o kadar geç nazil olmuştur ki, yani Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)’in vefatına o kadar yakın denk gelmiştir ki bazı sahabeler bundan haberdar olamamışlardır ve beş emmeyi içeren ayeti tilavet etmeye devam etmişlerdir. Sonra tilavetin nesih edildiğinden haberdar olunca bırakmışlardır. Binaenaleyh süt haramlığını sağlayan emme sayısı aynı recm hükmünde olduğu gibi tilaveti nesih edilmiş ama hükmü baki olan ayetlerdendir.

Ve İmam Malik, İmam Ahmed, İmam Ebu Davud, İmam en-Nesei, İmam el-Hâkim (*rahimehumllah*)’ın hepsinin Aişe (*radıyallahu anha*)’dan rivayet ettikleri hadiste Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) Sehle binti Suheyl (*radıyallahu anha*)’ya evlatlığı Salim ile aralarında mahremlüğün oluşması için **“Onu emzir”** buyurmuştur. Sonra onu beş defa emzirmiştir ve böylece sütoğlu olmuştur. İmam Malik, İmam Ahmed ve İmam ibni Hibban (*rahimehumullah*)’ın rivayetinde Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) **“Onu beş kez emzir. Böylece sütünle haram olur”** buyurmuştur.

Ve İmam ed-Derakutni (*rahimehullah*) sahih senetle Aişe (*radıyallahu anha*)’nın **“Beş bilinen emzirmeden azı haram kılmaz”** dediğini rivayet etmiştir.

Bu Ummu’l-Muminin Aişe ve Abdullah ibni Zubeyr (*radıyallahu anhum*)’un, İmam eş-Şafii ve İmam İshak bin Rahaveyh’in ve sonra İmam ibni Teymiyye ve İmam ibni Kayyim (*rahimehumullah*)’ın görüşüdür. Ve İmam Ahmed (*rahimehullah*) **“Kişi bu hususta Aişe’nin beş emzirme görüşünü alırsa güçlü bir görüş almıştır”** demiştir.

Binaen aleyh çocuğunuz ve onu üç kere emziren bacıyla süt akrabalığı meydana gelmemiştir. Allahu A’lem.

Üç emmeyle süt haramlılığın sabit olacağına varmış olan âlimler şu hadisleri delil göstermişlerdir:

İmam Muslim (*rahimehullah*)’ın Aişe (*radıyallahu anha*)’dan tahriç ettiği hadiste Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurmuştur:

لَا تُحَرِّمُ الْمَصَّةُ وَالْمَصَّتَانِ

“Bir emme ve iki emme haram kılmaz.”

Ve yine İmam Muslim (*rahimehullah*)'ın Ummu Fadl (*radiyallahu anha*)'dan tahriç ettiği hadiste Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) şöyle buyurmuştur:

لَا تُحَرِّمُ الْإِمْلَاجَةَ وَالْإِمْلَاجَتَانِ

“Bir emme ve iki emme haram kılmaz.”

Bu hadislere ulema ihtisar ile şöyle cevap vermiştir: Birincisi, Ummu Fadl hadisinin kıssasında ikinci eş almış olan bir Arabi Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in yanına geliyor ve birinci eşinin nikahına aldığı ikinci eşini bir iki defa emzirdiğini iddia ettiğini söylemesi üzerine Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*) “Bir iki emme haram kılmaz” buyurmuştur. Yani Rasulullah (*sallallahu aleyhi ve sellem*)'in burada sözü bir hüküm beyan etmek için değil bilakis bir soruya cevap vermek için gelmiştir. İkincisi, hadisin mantuku (*nutken delalet ettiği*) bir ve iki emmenin haram kılmadığıdır. Mefhumu (*sözün manasından anlaşılın*) üç emmenin haram kıldığıdır. Yani hadisin mefhumu bir ve iki emme haram kılmıyorsa o zaman üç emme haram kılıyor demektir. Ancak mantuk varken mefhum ile delil getirmek zayıftır. Mantuku olan ve delaletinde sarih olan hadisler ise yukarıda zikri geçen beş emmeyi beyan eden Aişe (*radiyallahu anha*) hadisleridir.

Binaen aleyh ancak beş emmeyle süt haramlığı sabit olur diyenlerin haricinde bütün görüşler bir şekilde sabit olan naslarla muhalefete düşüyorlar. Bir ve fazlası emmeyle diyenler **“Bir emme ve iki emme haram kılmaz”** nassına muhalif oluyorlar. Üç ve fazlası diyenler **“Onu beş kez emzir”** ve Aişe (*radiyallahu anha*)'nın nesih rivayetine muhalif oluyorlar. On ve fazlası diyenler bütün bu naslara muhalif oluyorlar. Dolayısıyla racih olan süt haramlığının en az beş bilinen emmeyle sabit olduğudur. Allahu A'lem.

Velhasıl, çocuğunuz ve onu üç kere emziren bacıyla süt akrabalığı meydana gelmemiştir. Allahu A'lem.